

Dahlia

№ 3, Augusti 2012

Dahlia

Medlemstidning för Svenska Dahliasällskapet

Styrelsen 2012

Ordförande

Olof Ekblad
0510-92034, 070-6592034
olof5@yahoo.com

Kassör

Eva Landers-Stål
Läkarvägen 10, 184 33 Åkersberga
0708-889247
els.support@telia.com

Sekreterare

Helena Larsson
0511-370202, 070-3997304
hlsaleby@hotmail.com

Ledamöter

Anders Johansson
0510-530388, 0703-217842
0510530388@telia.com

Kerstin Carlsdotter
070-3347306
kerstincarlsson@spray.se

Ulla Ullberg
0510-17710, 070-6845180
ulla.u@live.se

Kontaktperson Stockholm:

Vakant

Kontaktperson Göteborg:

Liz Ask
031-459239
liz.a@bredband.net

Sällskapets hemsida

www.svenskdahlia.se

Webmaster

Irene Friman
ifriman@yahoo.se

Årsavgiften för medlemskap är
150 kr. Bankgiro nr: 5303-7057

Dahlia trycks hos
Nossebro Mediaproduktion
Södra vägen 36, 465 31 Nossebro

Distribueras av
Ulla Ullberg

Material till novembernumret
ska vara hos Helena Larsson
senast 21 oktober 2012.

Omslagsbild:

Framsidesbilden visar Taratahi Ruby. Näckrosblommande ganska tidig sort, blommornas diameter är 10 cm, plantan blir 1.5 m hög. Den passar bra som snittblomma och är lysande relativt ljus röd, med lite gulorange färg mot centrum.

Den introducerades 1997 av Jahn Frater, Nya Zeeland.

Innehållsförteckning

Sid. 3

Ordförandens spalt

Sid. 4

På gång bland dahliorna

Sid. 5

Dahliträff i Väst

Sid. 6

Dahlia på 2000-talet i Saleby

Sid. 7

Lisebergs Trädgårdsdagar

Sid. 8

Dahliorna på Nordhalla

Ordförandens spalt

Så här in i augusti märks det att sommaren går mot höst och dahliorna når snart sin höjdpunkt i blomning. Tänk på att nu är rätt tid att se över vilka plantor som mår bra och vilka som kanske har några sjukdomar och kan vara lämpligt att ta bort till nästa år. Beskrivning av olika sjukdomstecken kan ni hitta i Elisabeth Svalin Gunnarssons bok DAHLIOR som kom ut för ett par år sedan.

Det har säkert varit mycket varierande hur dahliorna har utvecklats under detta år men jag tror att de flesta av er har haft det lite onödigt svalt och inte behövt vattna så mycket på era plantor under sommaren. Under augusti-september är det flera aktiviteter där sällskapet medverkar och jag hoppas vi nästa år kan komma igång med fler möten för medlemmarna inom sällskapet, så kom med förslag på träffar som ni vill hålla ute i landet.

Som vanligt är det också mycket som ska göras under semestertiden, när man som vi har en stor trädgård och bor på en gård med några hus som ska skötas om. Denna sommar kom det en extra utmaning när vi den 28 juli blev drabbade av en tromb som drog runt i området och rakt över gården där vi bor. En stor alm fälldes och andra träd trasades sönder, en stor del av plåttaket på min maskinhall blåste av och plåtarna spreds i omgivningarna. Det var en otäck upplevelse som man helst vill slippa.

Dahliorna klarade sig dock relativt bra, jag lyckades binda upp de flesta av dem som lagts ner av blåsten.

I detta nummer av Dahlian blir det ganska mycket om Saleby vi har ju lite av ett 10-års jubileum med det nyvaknade dahliaintresset här.

Så hoppas jag på att vi får fler inslag från er ute i landet som dom från Kaisa och Liz i Göteborg till nästa nummer som kommer i november. Då kommer även en beställningslista på sorter från Geerlings och kanske även en lista på dahlior som vi kan köpa från Lettland.

Olof Ekblad

På gång bland dahliorna:

24-26 augusti Sofiero Trädgårdsfest, Helsingborg. Sällskapet finns med i dahliakvarteret.

Vi efterlyser blommor till Sofiero. Vi brukar sälja lösa blommor och det är mycket populärt. Har du möjlighet att plocka blommor till försäljning (givetvis får du ersättning) och kanske också vill vara med i vårt stånd någon av dagarna, så hör av dej till Helena Larsson.

28 augusti kl. 18, Medlemsmöte hos Marina Mattson, Degebovägen 16, utanför Alingsås (medl.nr. 59). Ta med egen fikakorg. För vägbeskrivning ring Marina: 0322-721 33. Hör i din omgivning för samåkning.

4 Sept medverkan vid Bergianska trädgårdens Höstfest i Stockholm

8 Sept kl.10-17 Öppen trädgård hos Olof Ekblad i Saleby. Kaffeservering

9 Sept kl.14 Maria Sjöstedt berättar om dahliorna på Botaniska trädgården i Göteborg. Botaniska tar en avgift på 50 kr för rundvandringen.

7-9 Sept Blomsterfest på Lunds botaniska trädgård, med dahlior och orkidéer i fokus. POM visar upp gamla dahlior ur sina samlingar.

15 Sept kl 14 Medlemsmöte på Lantbruksuniversitetets, Alnarp utanför Malmö. Vi träffas utanför biblioteket, Karin Persson visar oss samlingarna av gamla dahlior som POM har på Alnarp. Sedan bjuder sällskapet på en enkel fika. Karta över Alnarp finns att ladda ner på deras hemsida, sök på Alnarp.

16 Sept är det Dahlians dag på Sofiero i Helsingborg med guidning i dahliakvarteret.

Känner du till andra arrangemang där dahlian lyfts fram?

Vill du visa din dahliaträdgård eller ordna en träff lokalt för medlemmarna i ditt område? Tag gärna kontakt med oss i styrelsen så hjälper vi till att sprida information om detta.

Titta på hemsidan för mer info om olika arrangemang.

Fler bilder från Olof Ekblads trädgård hittar du på sidorna 8 till 11.

Dahliaträff i väst!

På Svenska Dahliasällskapets årsmöte möttes en grupp entusiaster från Göteborg och näraliggande kommuner och snart vaknade tanken om att ordna en lokal träff i vår del av landet.

Anders Pellmyr tog stafettpippen och lovade ordna en träff för oss som har en särskild förkärlek till aztekernas blomma. Att Anders är en man med många strängar på sin lyra bevisades genom att träffen skedde en av de få underbara vårdagarna i maj. Solen sken och fåglarna sjöng för full hals när jag körde genom den vackra Wendelsbergsparken i Mölnlycke för att besöka Elisabeth och Anders. Vi kände oss verkligen välkomna och vi njöt av förtäringen de dukat upp. Att alla inte träffats tidigare märktes inte alls, dahlian förenade oss alla. Som alla säkert förstår var det en underbar känsla att kunna prata om dahlior med andra som också delar fascinationen över alla arter, klasser och färger!

Vi kom in på en mängd ämnen bland annat vinterförvaring av våra kära knölar. Till min stora förtjusning (och kanske de andras också) visade det sig att ingen av oss gjorde på samma sätt när knölna väl kommit upp ur jorden! Det skilde sig även åt hur vi gjorde när våren väl var ett faktum och våra ögonstenar skulle väckas ur sin vintervila. Detta visar verkligen på hur tålig dahlian är!

Utsikten från familjen Pellmyrs trädgård var hänförande med fri sikt över hela Mölnlycke. Men det var inget mot den förtrollande trädgård som Elisabeth skapat med en säker blick för de-

sign, men jag tyckte mig också spåra Anders inverkan genom inslag med ”glimten i ögat”. Rabatterna är skapade utifrån färg, form och höjd vilket gav ett mycket harmoniskt intryck. Jag nämnde tidigare att Anders är en man med många strängar på sin lyra och han upphörde inte att imponera på oss med sina lösningar på olika problem. Hans egna sinnrika ”snigelfälla” skapad av en plastlåda (typ matlåda) och vi fick alla möjlighet att göra oss en egen snigelfälla med benäget bistånd av Anders.

Vintern hade gått hårt åt mina dahlior och de allra flesta hade inte klarat sig. Lycklig blev jag av Anders generositet att dela med sig av knölar ur familjens stora dahlior samling i regnbågens alla färger. Nöjda och belåtna skiljdes vi åt med löfte om ytterligare träffar i dahlians tecken. Mina nytillskott jag fick med mig från träffen har jag döpt till Anders Rescuer och Pellmyr's Pride och nu är det bara att vänta och se hur de trivs i min trädgård.

Kaisa Blank Nordmark

Dahlian på 2000-talet i Saleby

Upprinnelsen till det nuvarande Svenska Dahliasällskapet skedde på hösten 2001 när några medlemmar ur hembygdsföreningen i Saleby träffades för att prata om att ha någon aktivitet kring Dahlian och Andreas Dahl som växte upp i byn i mitten av 1700 talet. Initiativtagare till träffen var Håkan Olsson en mycket botaniskt kunnig läkare som då bodde i Lidköping.

Vid hembygdsgården i Saleby anlades 2002 en dahliarabatt där hembygdsföreningens medlemmar planterade dahlior från sina trädgårdar, även på andra platser i byn odlades fler dahlior än vanligt. Vi fick också några sorter från stadsträdgårdsmästaren i Lidköping.

Det visade sig senare att båda de svenska sorterna vi idag känner till namnet, Regina och Sonora från 1940 talet fanns med i dessa odlingar 2002.

Den första Dahliadagen hölls den 24 augusti 2002 då Carl von Linné alias Håkan Olsson föreläste om botaniken och om Andreas Dahl, samt guidade runt bland dahliorna i byn. "Linné" förevisade då bland andra en stor dekorativ gul/orange flammig dahlia som inte hade något namn, men som han benämnde

som den grandiosa. Vi har den kvar i odling och kallar den fortfarande för Grandiosa i väntan på att någon eventuellt ska hitta dess ursprungliga namn.

Dahliarabatten vid hembygdsgården har sedan dess utökats och kompletterats med fler gamla och nya sorter, och varje år uppmärksammas dahlia i Saleby under augusti.

Dahliasällskapet startades sedan inte förrän 2006 då jag träffade Marie Ohlson från Tierp och vi beslutade att dra igång föreningen tillsammans med ett tiotal andra intresserade i trakten kring Saleby.

Olof Ekblad

Lisebergs Trädgårdsdagar.

Lisebergs trädgårdsdagar började kallt på torsdagen den 10:e maj. Inte så många besökare vågade sig ut i regnet. Fredag var något bättre och helgen var strålande fin med många besökare till sällskapet marknadsstånd. Som vanligt hade vi lotterier med priser i form av knölar och fina små fröplanter som Olof drivit upp. Många besökare återkommer från år till år för en pratstund om dahliasäsongen som varit och hur det kan komma att bli i år. Inspirerande är att det är många yngre som börjat intressera sig för dahlian och det är positivt.

Odlingsråden från kunniga medlemmar som bemannar vårt marknadsstånd är guld värt och det delades ut många goda råd och tips om plantering, skötsel och förvaring.

Jag vill tacka er som ställde upp dessa fina dagar och för ert engagemang.

Hoppas vi ses igen nästa år igen

Liz Ask

Dahliorna på Nordhalla

Jag fick upp ögonen för dahliorna 2002. Innan dess hade min fru Maj-Britt odlat några gamla och några nyare sorter som jag inte intresserade mig så mycket för.

Men i samband med de nya dahliaodlingarna i Saleby 2002 så blev jag intresserad, jag köpte min första knöl, en överbliven Fascination i ÖB butiken i Skara vid midsommar samma år. Den blommade inte det året men sedan har Fascination funnits i min trädgård.

I slutet av augusti 2003 gjorde jag och Maj-Britt en tur till Jörgen Möller i Helsinge på Själland och till Trädgårdsfesten på Sofiero. På hemvägen gick vi runt på Botaniska trädgården i Göteborg.

Efter den resan hade jag fångats av dahliorna. Jag har sedan dess varit medlem av det danska dahliasällskapet, var med och bildade det svenska sällskapet 2006 och utökat min egen dahliaodling gan-

ska avsevärt. Vid ett snabbt överslag av antalet visar det sig att jag i år har omkring 180 sorter från knölar fördelat på 500 plantor. Dessutom 500 fröplantor där jag hoppas det ska komma några fina att spara till kommande år.

Det känns nästan för mycket men jag har inte riktigt lyckats begränsa mig ännu.

Välkomna att titta på mina Dahlior den 8:e september eller ring så kan ni komma vid någon annan tid också. Vi hoppas på en lång och mild höst utan tidig nattfrost.

Bilderna är från min trädgård. De sorter som har Nordhalla med i namnet är mina egna sorter men inga av dem är registrerade godkända sorter och kommer troligen inte att bli, men är ändå kul att ha fått fram. Nordhalla Speciale och fröplantan från 2012 har rörformade kronblad som är mycket sällsynt.

Olof Ekblad

Nordhalla Speciale

Nordhalla Caramel

Nordhalla Palett

Nordhalla Brons

Blomsterprakt

Jomanda

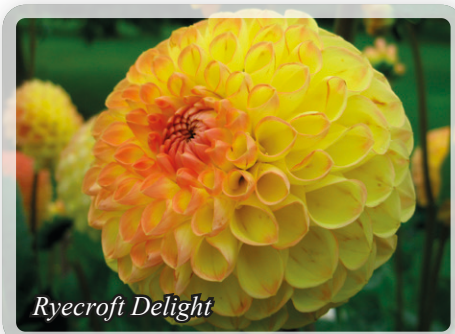

Lui Alfing

Little Night Sun

Ryecroft Delight

Look At Me

Geerlings Cupido

Garden Festival

Don Hill

Dewi

David Howard

Bankok

Ann Breckenfelder

Foto: Olof Ekblad.

Svenska Dahliasällskapet